

НОВА ЗОРЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

Видання Івано-Франківської Архієпархії УГКЦ. Засноване 7 січня 1926 р. Б. Блаженним мучеником єпископом Григорієм Хомишиним.
Відновлене 27 березня 1991 р. Б. ісповідником віри єпископом Софроном Дмитерком ЧСВВ

★ Молитва

Молитва за мир і спокій в Україні

Отче наш! Молимося до Тебе за мир і спокій для нашої великої єдиної родини, бо Ти є Всесильний, Царю Небесний!

Вірю в єдність нашу, бо це велика Сила Твоя!

Вірю в силу духу нашого, бо це є Чудо дару Твого!

Вірю, що битва на небі буде на перемогу Світла!

Слава Тобі, Боже!

Хай животворна роса впаде на землі наші, допоможи нам знайти примирення.

Пошли в наші серця любов один до одного, мир і спокій.

Господи! Благослови Україну!

Дай нам жити в любові до ближнього, у повазі прав і свобод кожного, не розпалюючи непримиренності.

Навчи нас не продавати свою совість ні дешево, ні дорого.

Захисти нас від ворогів видимих і невидимих.

Дай нам, Боже, бути вільними.

Дай кращу долю народу нашому.

Дай нам єдність, мир і спокій.

Боже, прийми мою молитву

За Україну! За Мир! За Спокій!

Подвиг героїв Крут, Майдану і АТО закликає нас:

ЗМІНИ СЕБЕ І ТВОЯ КРАЇНА ЗАЗНАЄ ЗМІН!

З нами Бог, зрозумійте, народи!.. Зрозуміймо ми, і запитаймо себе: а чи я є з Богом? Що я роблю на своєму особистому рівні, щоб змінити світ, мою країну, моє місто чи село на краще? Так, я не військовий і не президент. Проте у радіусі моїх стосунків я можу бути справжнім миротворцем. Щоб сьогодні відбулися справжні зміни в моєму суспільстві, кожен українець запрошений провести своєрідне АТО у своєму особистому внутрішньому світі.

Стор. 3

Цей тиждень в історії

25 січня 1965 року

Папа Римський Павло VI надав Верховному Архієпископу Львівському Йосипу Сліпому титул кардинала. Цей акт був учинений під час II Ватиканського собору після звільнення очільника зліквідованої УГКЦ з 18-річних сибірських заслань та каторг.

27 січня

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту. Це страшне і нелюдське явище, яке відбувалося в період 1933-1945-х років і отримало назву Голокост, що призвело до умисного винищення німецькими нацистами практично однієї третини євреїв, а також незліченної кількості представників інших нацменшин.

29 січня

День пам'яті Героїв Крут. Подвиг української молоді — студентів і гімназистів, які 29 січня 1918 року прийняли нерівний бій з більшовицькою навалою біля станції Крути та поклали найдорожче на вівтар свободи — власні життя.

Папа Франциск: Священик — це не Месія

«Дуже прикро бачити, як якийсь єпископ, якийсь священик чи якась черниця засихають. Але ще більше мені прикро, коли я бачу висхлого семінариста. Це серйозна справа, коли кажуть, що Церква — добра, що Церква — це мати. Якщо ви бачите, що вони цього не можуть, то говоріть про це, говоріть рано, перш ніж стане запізно, перш ніж вони усвідомлять, що вже не мають коріння і засихають».

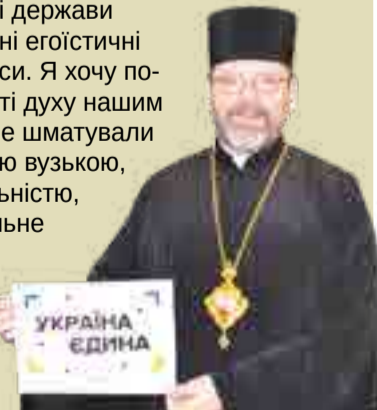
Продовження на стор. 2

Блаженніший Святослав: Єднаймося в соборності

«Я хочу побажати соборного мислення нашим державним мужам, які б уміли ставити добро народу і держави вище понад власні егоїстичні й приватні інтереси. Я хочу побажати соборності духу нашим політикам, які б не шматували нашу країну своєю вузькою, лобістською діяльністю, а дбали про реальне добро тих людей, які довірили їм владу».

Продовження на стор. 2

Митрополит Володимир: Йорданська вода оживить нашу віру

«Просімо сьогодні у Господа, щоб з освяченою Йорданською водою ми освятилися, стали учасниками ласк Святого Духа та сповнили свої серця сильною вірою, щоб Господь благословив миром Батьківщину нашу Україну».

Продовження на стор. 2

Ювілеї

Хто «Нову Зорю» читає,
до 100 років доживає!

стор. 4

Світочи

Наш духовний
учитель

стор. 5

Служіння

«Ви, що у Христа
христилися, у Христа
одягнулися»

стор. 6

3 архівних джерел

Чернець-караїм
Андрій Абрагамович

стор. 7

★ Голос Церкви

Папа Франциск: Священик — це не Месія

Пам'ять про момент покликання, радісна пам'ять про перехід Ісуса через наше життя допоможе богопосвяченій особі чи священикові залишатися радісними та вдячними, а вдячна свідомість розширює серце й стимулює до служіння. Думками про це Папа Франциск поділився з духовенством, чернецтвом та семінаристами півночі Перу, зустрічаючись із ними 20 січня 2018 р.

«Наші покликання завжди матимуть цей подвійний вимір, — сказав Святіший Отець, — коріння на землі та серце в небі». «Я вам кажу: дуже прикро бачити, як якийсь єпископ, якийсь священик чи якась черниця засихають.

Але ще більше мені прикро, коли я бачу висхлого семінарста. Це серйозна справа, коли кажуть, що Церква — добра, що Церква — це мати. Якщо ви бачите, що вони цього не можуть, то говорять про це, говорять рано, перш ніж стане запізно, перш ніж вони усвідомлять, що вже не мають коріння і засихають. Є час спасати, бо ж Ісус прийшов спасати. Якщо Він нас і покликав, то для того, щоби спасати», — наголосив Папа Франциск.

Темою зустрічі став євангельський уривок про те, як Йоан Хреститель вказав своїм учням на Ісуса, мовивши: «Ось Агнець Божий», і вони пішли за Ним. Папа звернув увагу, що Предтеча добре усвідомлював: він не є Месією. Хреститель був людиною, «бага-

тою в пам'ять про обітницю та свою власну історію». Багатство пам'яті у священиків та богопосвячених — це насамперед багатство радісного самоусвідомлення. «Ми, богопосвячені особи, не покликані заміщати Господа ні своїми ділами, ні нашою місією, ні безліччю діл, які маємо зробити. Від нас просто вимагається працювати з Господом, не забуваючи про те, що ми не займаємо Його місця», — сказав Святіший Отець. Він підкреслив: усвідомлення того, що «ми не є Месією», визволяє нас від того, аби вважати себе надто важливими чи дуже зайнятими. Бути пам'ятливими — це «визволяє від спокуси месіанізмів». Ще один зі способів поборювати таку спокусу — вміти сміятися над собою,

ставати перед Господом «зі своїми обмеженнями, помилками та гріхами, але також з успіхами та радістю, яка випливає з усвідомлення того, що Він поруч із нами». Але це означає «сміятися у спільноті, а не насміхатися над спільнотою чи над іншими». Варто також остерігатися осіб «настільки важливих», які в житті відучилися усміхатися.

Святіший Отець звернувся з пересторогою до тих, хто виконує у спільнотах служіння влади: не потрапити у спокусу самодостатності, але дбати про своїх співбратів. «Не впадимо у пастку влади, яка перетворюється в авторитаризм, забуваючи про те, що вона насамперед є місією служіння».

Радіо Ватикану.

★ Слово Глави Церкви

Єднаймося в соборності

Зараз ідея соборності є чимось життєдайним і життєво необхідним для українського народу, оскільки соборність — означає дбати про те, що об'єднує. Навіть більше, це означає ставити за найвищу цінність усе те, що може нас об'єднувати, надихати і робити сильнішими, бо разом нас не подолати.

Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав у своєму привітанні з нагоди Дня Соборності — 22 січня. Цей день є особливим в історії нашої Батьківщини, бо ми згадуємо проголошення Акту злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, тобто момент об'єднання в одну соборну незалежну Українську Державу.

На думку Предстоятеля, тепер свято Соборності передусім означає соборність нашого змагання, тобто спільні змагання за майбутнє європейської вільної України.

«Я хочу побажати соборного мислення нашим державним мужам, які б уміли ставити добро народу і держави вище понад власні егоїстичні й приватні інтереси. Я хочу побажати соборності духу нашим політикам, які б не шматували нашу країну своєю вузькою, лобістською діяльністю, а дбали про реальне добро тих людей, які довірили їм владу. Я хочу побажати в День Соборності нашому українському народу відчуття єдності

в тому, що ми обрали європейський шлях нашого розвитку!» — наголосив очільник греко-католиків.

Глава Церкви також зазначив, що День Соборності цього року має ще одне особливе значення. Рівно сто років тому, 22 січня 1918 року, був проголошений IV Універсал Української Центральної Ради, в якому проголошувалася суверенна Українська Держава, тобто ми святкуємо сторіччя відновлення Української державності.

Блаженніший Святослав переконаний, що єдність і соборність є тими важливими цінностями, які забезпечують нам вільну українську Україну. «Я хочу побажати, щоб ми соборно зробили все для того, щоб знову цієї державності, незалежності та свободи не втратити! Єднаймося в соборності і ми переможемо! Нехай нам щастить, а Господь у цьому благословляє!» — наостанок сказав Предстоятель УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

★ Слово Митрополита

Йорданська вода оживить нашу віру

«Це Син мій любий, що Його я вподобав», — такими словами звернувся Архієпископ і Митрополит Івано-Франківський Кир Володимир Війтишин 19 січня до чисельного люду в Архікатедральному соборі Воскресіння Христового під час Божественної Літургії з нагоди світлого празника Богоявлення Господнього.

Роздумуючи над Словом Божим, Владика звернув увагу слухачів на важливість Святого Таїнства Хрещення в людському житті. На думку Митрополита, це Святе Таїнство покликане сприяти нашому спасінню, оскільки воно відкриває нам двері до інших Святих Таїнств. «Без Хрещення немає спасіння, немає безпосередньої участі у великій жертві нашого Божественного Спасителя», — зазначив Владика Володимир. За його словами, сьогоднішнє свято покликане оновити нашу віру та надію, і запалити любов до Бога та ближніх.

«Будьмо сильні у вірі. Усім нашим життям хвалімо Господа, зберігаймо чистоту Божої благодаті, збагачуймо наше духовне життя. Зачерпнімо і пиймо сьогодні цю Йорданську воду, а вона погасить нашу спрагу, оживить нашу віру та надію, запалить любов до Бога та наших ближніх», — повчав Архієрей.

На думку проповідника, кожен християнин повинен покладати надію виключно на Господа, оскільки Він є найсильнішим та наймудрішим про-

відником людського життя. Не випадково в цей час ми, християни, освячуємо свої домівки та місця нашої праці свяченою водою, адже вона, пройнята Божою благодаттю, хоронить їх від злїї диявольських.

«Просімо сьогодні у Господа, щоб з освяченою Йорданською водою ми освятилися, стали учасниками ласк Святого Духа та сповнили свої серця сильною вірою, щоб Господь благословив миром Батьківщину нашу Україну», — закликав Предстоятель Івано-Франківської Архієпархії.

Після Святої Літургії Митрополит Володимир привітав усіх зі світлим празником Богоявлення Господнього, бажаючи міцного здоров'я та Божого благословення. Опісля на майдані Андрея Шептицького відбувся Чин великого водосвяття, який очолив наш Владика. На завершення священнослужителі Архікатедрального собору окропили освяченою водою чисельно присутніх вірних.

диякон Володимир ЛУКАШЕВСЬКИЙ

★ Пам'ять

Пом'янули полеглих захисників

У неділю, 21 січня, в рамках всеукраїнської акції на вшанування третьої річниці з дня завершення оборони Донецького аеропорту в Архікатедральному соборі Воскресіння Христового м. Івано-Франківська пом'янули полеглих українських військових.

Поминальну Панахиду очолив прот. Юрій Новіцький, адміністратор собору, разом із духовенством. У богослужінні взяли участь «кіборги», рідні загиблих

захисників ДАПу, бійці різних підрозділів і добровольчих батальйонів та волонтери.

«Ніхто більшої любові не має понад ту, як хто би душу свою поклав за друзів своїх. Наші воїни, за упокій душ яких сьогодні молимося, не воювали з метою загарбання чужих земель. Вони героїчно віддали своє життя, захищаючи свою державу. Вони захищали нас з вами. На жаль, війна на сьогоднішній день не закінчилася. Пам'ятаймо, що в той час, коли військо захищає життя тих, хто перебуває у тилу, святий обов'язок цивільних — робити усе

можливе для побудови миру, кожного на своєму рівні. Вивчаймо українську історію, утверджуймо у наших свідомостях українську правду, підтримуймо наше військо і, найважливіше, підносимо наші молитви за мир», — такими словами звернувся до присутніх о. Юрій.

По закінченні Панахиди учасники заходу організованою колоною пройшли від собору до Меморіального скверу.

Нагадуємо, що українські «кіборги» протягом 242 днів героїчно тримали оборону ДАПу. Лише після повного його знищення бойовиками 21 січня 2015 року українські військові відійшли.

Вл. інф.

★ Людина і суспільство

Подвиг героїв Крут, Майдану і АТО закликає нас: зміни себе і твоя країна зазнає змін!

Дорогий читачу, мої роздуми, якими я хочу сьогодні поділитися, народилися під час молитви. Ні, це не було відволікання в особистих думках від розмови з Богом. Це був щирий діалог, в якому я, стоячи перед Творцем, запитував себе і водночас шукав відповіді на запитання: «Чому є так?».

Йдеться про поминальну Панахиду за полеглих українських військових, яка відбулася у неділю, 21 січня, в Архікатедральному соборі Воскресіння Христового м. Івано-Франківська в рамках всеукраїнської акції на вшанування третьої річниці з дня завершення оборони Донецького аеропорту. Коли я делікатно і водночас майже не крадькома вдівлявся в обличчя наших героїв, чи як їх найменували самі ж бойовики-терористи — «кіборгів», у них я відчитував, як на картині, стан нашої Батьківщини. У їхніх обличчях я бачив не лише сьогодення, вони мені розповідали все те, що ми називаємо українською Голгофою. Мої думки у той момент сконцентрувалися лише на трьох неабияк схожих подіях з довгої хресної дороги українського народу: бій під Крутами, майдан з безстрашною «Небесною Сотнею», війна на Сході України з незламними «кіборгами» і тисячами інших сучасних героїв. Усі три події настільки схожі за своїм сценарієм, що, мабуть, іноземцю, який не знає історії України, було б важко повірити, що першу подію розділяє від двох останніх — 100-річний ювілей відновлення Української державності, який ми відзначаємо цими днями.

Чому така трагічна історія українського народу постійно повторюється? Хтось скаже, що така вже наша доля. Але ж християнству неприйнятно віра в долю. Християнство радше вчить, що ми самі є ковалями своєї долі і нічого нам не визначено без задіявання нашого особистого розуму та волі. Але не давало спокою запитання: до чого тут мій розум і моя воля, коли поруч нас — сусід, який незалежно від століть, посад та прізвищ своїх очільників, завжди діє однаково нахабно і безпеліційно стосовно моєї Батьківщини? Список цих дій міг би скласти цілі томи книг... Однак мої думки цього разу були

прикуті лише до трьох вищеназваних подій. І навіть якщо б на хвилику припустити, що чогось іншого у відношенні до України більше не було, забагато було б уже цих трьох подій. Лише вони самі без усього іншого заслуговують бути осудженими світовою громадськістю як злочини проти гуманності....

Ні в минулому, ні в сьогоденні не існувало громадянської війни між українцями. Проте, яка ж схожість у нав'язуванні нам гібридної війни... Як чотири роки тому «зелені чоловічки» в Криму чи «буряти-трактористи» в Донецьку та Луганську, послані Путіним, так само і сто років тому під Крутами зійшлися послані Леніним російські підрозділи на чолі з Муравйовим — з одного боку, а з другого — українська патріотична молодь, яка захищала свою незалежну державу.

Але ж чому у бою під Крутами УНР захищала молодь, а не регулярна армія? І чи це не породжує чергову аналогію з початком війни на Донбасі? Більшість істориків сходяться на думці, що головна причина — у наївності українських соціалістів, які переважали в Центральній Раді. Вони вірили, що Україні не потрібна власна регулярна армія, бо, мовляв, Росія не буде на нас нападати.

Історія нас вчить...

«Як же тоді протистояти цьому в сьогоденній день, адже я не військовий і не президент?», — мабуть, таке запитання ставить собі більша частина населення України. Однак, не знаходячи конкретної відповіді, чимала частина залишається у своїй «хаті скраю»... І тут, очевидно, варто шукати корінь зла. І якщо ти, дорогий читачу, дочитав до цих рядків, то саме ти вочевидь не належиш до цієї категорії, яка втомилася від війни і поводитьсь так, наче її у нашій державі не існує.

Я не ставлю собі за мету когось моралізувати або критикувати. А радше бажав би продовжити мої духовні роздуми, шукаючи пояснення сьогоденній ситуації. У нашій душі багато запитань, багато тих «чому?». Чому замість миру у нашій країні війна? Чому в наших серцях тривога? Чому замість любові — ненависть, брехня, вбивство? Чому

наші батьки, сини і брати мерзнуть в окопах на фронті? А порожні місця за різдвяним столом у багатьох наших сім'ях нагадували і цього року сумний Святий вечір 1946 року: «Мамо, мамо, де наш тато, чом не вечеряють?». І може огортають наші серця ще суттєвіші питання: чому Господь не покарає наших ворогів? Чому не вислуховує наших молитов? Чому невинні люди терплять? Де ж наш Бог?

«Слово стало тілом, і оселилося між нами»
(Ів. 1, 14)

І чи не найкращу відповідь ми знаходимо у Різдвяному періоді в колядках, у Святому Письмі: «Слово стало тілом, і оселилося між нами» (Ів. 1, 14). Господь збудував своє шатро серед людей. Ісус став одним із нас! Якщо бомблять наше шатро, бомблять і його. Він, отже, страждає разом з нами! Він недалеко від нас! Він дуже близько! Він той, що з нами поділяє долю — «з нами Бог», зокрема в цих історичних подіях. Господь приходить на землю і своїм прикладом прокладає нам сліди, щоб ми могли змінити світ на краще. Комусь, можливо, хотілося б, щоб це була якась чудодійна зміна. Господь, Який помахом чарівної палички змінив би усе. І, звичайно, Йому це під силу. Однак Господь робить усе для людини, щоб вона з власного розуму і волі прийшла до покаяння, зміни себе і світу. У протилежному випадку лише за чудодійної зміни всього з волі Божої людина не була б більше людиною, створеною на образ і подоби Божу, з власним розумом і волею. Людина без власного рішення стане якимось таким собі слухняним кроликом чи запрограмованим роботом. Господь же, прийнявши людську плоть, а з нею — і болі, і голод, і холод, усе людське, окрім гріха, бажає «обожествити» людину. Отож Він стає на наше з вами місце і бореться зі злом. Ось чому його засудили на смерть як революціонера... Тож якщо падають бомби на його шатро, це означає, що Він не стирає із землі зло, але поділяє його з нами, од-

ночасно міняючи його значення, здійснює переображення. З темряви виходить світло! З тіні смерті — життя! З народу, який не знав, ким він є, постає справжній народ — український народ, пробуджується зі сну нова Україна!

Дитячко Ісус не звільняє нас від страждання, але поділяє його з нами і для нас, страждає разом з нами, утікає до Єгипту разом з нами, вмирає разом з нами і заради нас! Через усі наші болі і страждання пройшов Господь і бере нас за руку, і веде до остаточної перемоги, до воскресіння. Тим самим приносить усьому створінню, усьому людству свою красу і гідність. Земля радіє, бо знову відкрита до Бога, нове світло сяє, єднається Бог з людиною, небо і земля разом торжествують!

З нами Бог, зрозумій, народе!.. Зрозуміймо ми, і запитаймо себе: а чи я є з Богом? Що я роблю на своєму особистому рівні, щоб змінити світ, мою країну, моє місто чи село на краще? Так, я не військовий і не президент. Проте у радісі моїх стосунків я можу бути справжнім миротворцем. Щоб сьогодні відбулися справжні зміни в моєму суспільстві, кожен українець запрошений провести своєрідне АТО у своєму особистому внутрішньому світі. Запитати себе: наскільки я намагаюся бути небайдужим? Чи вивчаю я українську історію? Чи підтримую я українське військо? Чи не даю я хабарів? Чи поводжуся чесно, не обманюю, не краду? І найважливіше — чи підношу я щоденно мої молитви за мир в Україні та за усіх полеглих героїв, які боролися за волю і кращу долю нашої Батьківщини? Чи обдаровую я справжньою християнською любов'ю моїх рідних, близьких, знайомих і не лише їх, але й усіх, хто зустрічається на моєму шляху? Саме прості жести любові, посмішка, безкорислива допомога, взаємоповага народжуватимуть нове суспільство, в якому жоден зовнішній агресор не зможе посіяти розбрат...

У таких думках завершувалася Панахида за полеглих воїнів, а мої переконавання схилилися до того, що зовсім не важко змінити мою країну на краще! Почну з себе!

o. Іван СТЕФУРАК.

★ Школа і Церква

Святкування в католицькій школі

Католицька школа-гімназія імені святого Василія Великого м. Івано-Франківська відсвяткувала 16-у річницю з часу заснування. У шкільній каплиці за участю Архієпископа і Митрополита Івано-Франківського Кир Володимира Війтишина відбулися урочистості з нагоди радісного свята.

Святкування розпочали Боже-ственною Літургією, яку очолив Митрополит Володимир у співслужінні о. Тараса Вілюри, о. Йосафата Фітеля, ЧСВВ, о. Іринія Гумена, ЧСВВ, о. Пе-

тра Васьківа. Дитячий хор школи своїм співом супроводжував Богослужіння.

Звертаючись до присутніх, Митрополит Володимир, зокрема, зазначив: «Католицька школа — неначе Вифлемська зоря, що освітлює шлях християнина, котрий прямує до Господа».

По завершенні Літургії директор Католицької школи с. Єремія Стеблина подякувала Митрополиту за батьківські слова підтримки та благословення.

Опісля відбувся концерт за участю юних талантів, де прославляли Новонародженого Спасителя милозвучними колядками, щедрівками та віншуваннями.

Прес-служба Архієпархії

★ Духовні науки

НАЙСВЯТІШЕ СЕРЦЕ ХРИСТОВЕ — ШКОЛА ЛЮБОВІ

Набоженство до Найсвятішого Серця Христового

(Продовження, поч. у чч. 9-45 2017 р., чч. 1-3 2018 р.)

Треба відчути біль Серця Ісусового за життя.

І тому найперше треба старатися як найсильніше відчути біль Серця Христового з причини зневаги і наруг від людей, коли Ісус Христос ще жив на землі. Треба ввійти, наскільки це можливо, у душевний стан терплячого Ісуса. Треба відчути той біль, смуток, жаль і огиду Серця Христового в Оливнім Городі, коли Він мав іти на муки. Це стиснене Серце кривавилося на вид усіх мук і ганьби, які чекали Його, це Серце було перейняте найбільшою огидою на вид цього плюгавства й мерзоти всіх гріхів цілого світу, це Серце найтяжче боліло над тим, що багато людей не схочуть скористатися з відкуплення і радше виберуть свою загибель, аніж своє спасіння. Треба відчувати те засоромлення і пониження Серця Христового, коли Ісус був схоплений, тяганий і ведений по судах, те приниження, на яке був виставлений Іродом, який Ісуса Христа — саму мудрість — висміяв, як несповна розуму. Треба відчувати посміховисько і поганьблення у часі увінчання терням. Відчувати ту невимовну кривду, коли Ісус Христос найнесправедливіше був засуджений на хресну смерть, відтак, коли ніс тяжкий хрест серед болю, пониження і без найменшого співчуття від людей. Нарешті, треба відчути муки і біль Серця Христового, коли Ісус

Христос висів на хресті три години, всіма покинутий, без найменшої втіхи. Те Серце, котре зазнало стільки болю, мук, терпіння і поганьблення при житті, по смерті не мало пощади, але було пробите списом. Ми повинні послухати голосу Пророка Єремії, котрий в імені Ісуса Христа кличе: *«Ви всі, котрі переходите дорогою повз, станьте, пригляньтесь і застановіться, чи є чий більший біль, як мій»* (Плач Єрем. I. 12). Застановімся, як би наше серце боліло, коли б ми мали те все витерпіти. Певне, що ми не могли б того всього перенести. Так терпіти і те все витримати могло тільки Богочоловіче Серце. Божа Всемогутність підтримувала Ісуса Христа на те, щоб Він міг усі ті муки витерпіти, бо те все, що витерпів Ісус, перевершує людські сили.

Ставати в обороні зневажаного Серця Ісусового.

Хто правдиво любить Серце Христове і з Ним співчуває, той стане в обороні зневаженого Христового Серця. Той не буде мовчати, не буде стояти зі складеними руками, не буде ховатися, коли бачить, коли чує, як справи Божого Серця є легковажними або нехтуваними. Той не скаже: «А що мене те обходить, це справа священика, а не моя», немовби справа Христова була особистою справою священика, а не всіх нас. Серце Христове посвятило себе не окремим особам, а всім людям. І якби знайшовся такий самолюбі, то як він міг би відкрити вуста і просити Ісуса про допомогу і благословення, як може він мати сміливість вимагати неба і радості з прославленням Ісусом у небі? Якщо хтось любить Серце Ісуса, той не може не відчути, бути байдужим і холодним, коли бачить, як сектанти — ці вовки в овечій шкурі, як єретики, схизматики та всякі інші ошуканці, шахраї та бандити фальшують віру та ширять згіршення. Той, отже, не буде холодним, але намагатиметься, в міру своїх сил і можливостей, протидіяти. Не тільки не піде до них, хоч із цікавості, не тільки буде їх уникати і до них приставати, але буде ще старатися відтягти й остерігати інших перед небезпекою, яка їм загрожує. Коли бачить, яке спустошення спричиняють усякі безбожники, такі як сельроби, комуні-

ти, соціалісти та радикали, то проти них виступить, буде їх поборювати, і не боїтиметься терору, не відступить перед насильством. Дуже сумно свідчить про стан наших вірних те, що лише кілька зухвалих верховодів може ціле село заголювати, настрашити і тероризувати, через що вороги набирають ще більше відваги й зухвальства для своєї злочинної роботи, а справа Божа падає, людські душі отруюються і гинуть.

Якби всі правдиво віруючі християни і люблячі Серце Христове виступили сміливо й відважно проти занепалих душоубців, то вони притихли б і не мали б відваги вдаватися до виступів. Хто відчуває кривди Серця Христового і любить те Серце, той не може терпіти, коли бачить поширення стількох безбожних, згубних, неморальних і шкідливих книжок, брошур і газет, які нині масами розходяться між нашими людьми та які наші люди без розбору читають, у себе тримають і навіть поширюють.

Ні, хто перейнятий гарячим набоженством до Серця Христового, той не тільки не читає поганих книжок і газет, але старається, по можливості, зупинити їх поширення, а натомість дбає про поширення корисних і релігійних книжок та брошур, про поширення католицьких газет.

† Григорій ХОМИШИН,
Єпископ Станіславський.
«Парафіяльна місія»

★ Ювілеї

Хто «Нову Зорю» читає, до 100 років доживає!

Ревна прихильниця часопису «Нова Зоря» та радіо «Дзвони» Розалія Величковська, мешканка м. Тисмениця, 16 січня зустріла свій 100-річний ювілей. Її вітали представники Тисменицької РДА та міської ради, отці храму св. Миколая. Завітали до ювілярки і ми, щоб привітати і подякувати, що маємо таких поважних читачів.

Невисокого зросту сивочола бабуся виходить з невеличкої хатини, більш схожої на літню кухню, та й запрошує до господи.

— А вам сюди, до мене! Казала Іринка, що приїде журналіст з газети. Ходіть, ходіть, бо в новій хаті живуть молоді, а я тут свій вік доживаю.

В оселі чисто, на столі — букети квітів. Усміхнена жінка радіє, бо любить приймати гостей. Каже, що читає газету «Нова Зоря» відколи та почала виходити в 1991 році, а ще дуже любить слухати радіо «Дзвони».

— Я народилась у с. Глибівка Богородчанського району. Мама вмерла, коли мені було усього шість місяців. Від п'яти років я служила багатим людям, пасла гуси, корови, тяжко бідувала.

Разом з такою ж сиротою Оленкою втекли від своїх господи, босими пішли до Станіслава, потім — до Ямниці, звідти — до Тязева. Там наймалась на роботу за їжу і дах над голо-

вою. Чужі люди мене вигодували і чужі поховали.

До хати заходить Ірина Підлуська, саме вона 10 років тому забрала ста-

реньку сусідку до свого помешкання. У 2008 році, коли були сильні опади і вода вийшла з берегів річки Ворони, дерев'яну стару хатину п. Розалії затопило.

«Всі сусіди називають бабцю Рузю Ганькою. Вона була подругою моєї прабабусі Розалії, потім — моєї бабусі Ірини, тому я не могла дозволити, щоб її забрали в геріатричний пансіонат, — з посмішкою та ніжністю розповідає пані Ірина. Старенька дивиться на нас і продовжує:

— Як нагадаю собі, як я бідувала, то хочу плакати. Я маминої ласки не знала ніколи. Кому була потрібна сирота за Польщі? Я важко працювала за кусень хліба. В одній родині в Тисмениці прожила 10 років. Чоловік та жінка ходили на роботу, а я вибавила їхніх трьох дітей: готувала їжу, прала, прибирала. А коли вони поїхали до Америки, то за гроші, які я наскладала за службу в них, купила стару дерев'яну хатину на дві кімнати

та кусень города на шість соток. Той пан ще й подбав, щоб мене взяли на роботу до Тисменицької хуторної фабрики, бо сироту ще й на роботу не хотіли брати. Казали, щоб ішла в колгосп, свиней доглядати. Пани мене любили, бо я любила їхніх дітей, а своїх Бог не дав.

Бабуся недобачає на одне око, бо перенесла операцію, але ще читає духовні книги і газети. Читати навчилась від дітей, яких бавила. На Святий вечір приготувала аж тринадцять пісних страв. А ще влітку поралась на своєму городі. До церкви ходила до 95 років пішки, а це більше кілометра. Ірина з чоловіком возять стареньку до Погоні автомобілем.

А кілька років тому бабуся Розалія зібралась помирати. Тяжко занедужавши, сказала, що до ранку не доживе. Покликала всіх сусідів, зі всіма попрощалась, кожному щось заповіла зі своїх скромних пожитків. А коли вранці Ірина зайшла до господи, то побачила, що старенька сидить і розчісує волосся. Тоді сусіди побажали їй, щоб дожила до 100 років.

Отець Руслан Андрусак, який прийшов цього року з йорданською водою, поблагословив бабцю Рузю на 110-ту річницю.

Отож, вітаємо нашу найстаршу читачку і зичимо доброго здоров'я та Божого благословення!

Юлія БОЄЧКО.
На світлинці: Розалія Величковська.

★ Світочі

НАШ ДУХОВНИЙ УЧИТЕЛЬ

Чи мандрували ви, друзі, колись Прикарпаттям?

— Так! — посміхнетеся всезнаюче.

— Краса така, що й очей не можна відвести: там хмари пішки ходять по стежинах, а інколи розлягаються собі на горбах та й спочивають!..

— Ви це щойно про село Старуню, що на Богородчанщині?

— Аякже, Старуню, Старуню!!! Здається, у цьому краї оселився сам Бог і сотворив собі рай: он поблизу і грязьовий вулкан булькає — дихає теплом.

— А чи знаєте ви, що саме там у далекому 1893 році народився великий сподвижник віри Христової Симеон Лукач, якого у 2001 році Папа Іван Павло II після Апостольської подорожі Україною зачислив до лику Блаженних Католицької Церкви?! Не дивуйтеся, адже поруч з нами інколи натхненно, неустанно і безкорисно працюють віддані Богові люди, які не чекають за свою духовну працю плати чи слави, вони просто люблять цей світ так, як це написано у Слові Божому, бо «...Бог — то Любов!..» і віддають себе на тілесні і духовні муки для того, аби зробити наше життя бодай на краплиночку яснішим, чистішим, світлішим.

З 1919 по 1945 р.р. професор Симеон Лукач навчав майбутніх духівників Станіславської духовної семінарії предмету «Моральне богослов'я», закладаючи християнські підвалини УГКЦ, а у важкий повоєнний час 1945-го був таємно висвячений на єпископа. Відтоді й почалися переслідування Блаженного, і вже у 1949 році його було ув'язнено «совітами» як неблагонадійного, який в період возз'єднання Греко-Католицької Церкви з російською православною Церквою навідріз відмовився перейти на бік іншої

і залишився при цьому відданим УГКЦ і палким прихильником ідей та засад Ватикану. Шістнадцять допитів, десять років сибірських таборів не зламали чітких переконань Симеона Лукача. Він залишався вірним Греко-Католицькій Церкві і не назвав жодного прізвища тих, з ким доводилося спілкуватися, для кого слугував духовним наставником, з ким співпрацював.

1962 р. підпільного єпископа заарештовують вдруге. Вирок — антидержавна діяльність з метою зміцнення

католицизму на Станіславщині, розповсюдження рукописів релігійного змісту, чого сам Симеон зовсім не заперечував. На цей раз випробування ув'язненням стало для нього фатальним. Відбуваючи термін покарання у Станіславській тюрмі, у нього розвинулася важка хвороба легень — туберкульоз, а надлюдські умови та жорстокість тюремних наглядачів прискорили захворювання. Зважаючи на критичний стан здоров'я, у 1964 р. Симеона відправили у рідну Старуню померати. Але рідні стіни ще додавали крихти віри на життя і він щоднини служив Святі Літургії, сповідав, причащав... Спочив у Бозі 22 серпня 1964 р. Тут, серед передвічних гір і величавої краси рідного села Старуня, і був похований.

Ексгумація останків Блаженного Мученика Симеона Лукача відбулася у 2003 році, його мощі зберігаються в Архікатедральному Соборі Святого Воскресіння в Івано-Франківську. Частина мощів знаходиться на сільському кладовищі. Людини, здавалось би, нема, але є справа усього її життя — служіння Христові і засадам Греко-Католицької Церкви та Ватикану, а навіть у важкі радянські часи. Це якраз те, що залишилося у серцях вдячних парафіян довічно. Саме у Блаженному Симеоні ми бачимо особливе покликання — безкорисне мучениць-

ке, а бодай в найекстремальніших умовах, проростання Божим Словом навіть у тернистому підпіллі.

Зараз на мальовничих горбах Старуні розкинулось три церковці. У одній із них, церкві Святих Апостолів Петра і Павла, знаходиться образ Блаженного Мученика Симеона Лукача, у котрому вміщено часточки його мощів. Кожен мирянин може прийти сюди і прихилити свою голову перед справжнім духовним учителем, котрий і в підпіллі говорив тільки правду і своїм мученицьким служінням ніс істину про Бога нам, простим смертним.

На території церкви о. Ярослав Середюк разом з парафіянами села Старуня розпочав велику справу пам'яті — музей імені Блаженного Мученика Симеона Лукача та підпільної УГКЦ. У цій дерев'яній споруді можна буде почерпнути цікаві факти-свідчення тих важких радянських часів, побачити предмети вжитку і побуту, у яких жив та працював підпільний єпископ, ректор Станіславської духовної семінарії. Доброчинці села, у родичів яких колись служив Св. Літургії о. Симеон, докладають максимум зусиль та коштів, щоби найближчим часом цей музей прийняв своїх перших відвідувачів. А ще, брати і сестри у вірі, ми маємо нагоду прийти і вклонитися мученику за віру Христову, адже й сьогодні прибрана мирянами могила духовного вчителя дихає одвічним спокоєм і блаженством. Тут, з висоти усіх житейських негараздів і перипетій, можна посидіти на лавиці, залюбитись у гірські простори, порозважати про мирське суєтне життя, про те, що все колись мине... Лиш пам'ятаймо, що справи серця і віри у Спасителя житимуть вічно!

Оксана КУЗІВ,
письменниця, член НСЖУ.

★ Наші традиції

Ансамбль «Ектенія» — в Польщі

Цілий тиждень в часі Різдвяних свят вокальний ансамбль «Ектенія», що діє при церкві Різдва Христового смт. Рожнятова, в складі Ірини Русин, Тетяни Гулянич, Ірини Шлапак, Руслани Листван, Марії Михайлів перебував у місті Бидгощ Кувясько-Поморського воєводства республіки Польща з метою поширення українських звичаїв, традицій та налагодження культурологічних, просвітницьких українсько-польських зв'язків.

На початку свого приїзду в сусідню країну просвітяни взяли участь у спільному святковому концерті, який відбувся в міському центрі культури міста Бидгощ, разом з місцевим ансамблем пісні і танцю «Полум'я». Самодіяльні аматори виступили з цікавою Різдвяною програмою в студентській каплиці головного костелу міста Бидгощ, базиліці святого Вінсента де Поля та в українській церкві і костелі міста Торунь, де їхні духовні співи місцеві українські громади зустріли схвильовано, зі сльозами на очах. А на Святий Вечір члени

ансамблю «Ектенія» були запрошені до української родини пана Андрія М. (біженців із Донеччини), що зараз проживає в республіці Польща. Разом колядували, бесідували про Україну, про її сьогоднішній і завтрашній день.

А якими щирими, цікавими та відвертими були зустрічі вокального ансамблю «Ектенія» з віце-президентом

міста Бидгощ Мирославом Козловичем та з представниками депутата Європарламенту, керівника правлячої партії Польщі — консерваторів і реформаторів Косми Злотовського в його робочому офісі! Тут задушевно лунали колядки, духовні співи, велися щирі бесіди.

Учасники ансамблю побували також зі святковою Різдвяною про-

грамою в місцевому університеті Карла Великого та в університеті економіки «Вища школа аграрна», а також на академічному концерті у «Вищій школі музичній».

Досить хвилюючою і зворушливою була зустріч «Ектенії» в Бидгощському осередку для дітей і молоді — сліпих і слабозрячих. Для вихованців осередку звучали колядки, рожнятівці дарували їм пам'ятні подарунки, солодощі.

Дуже багато неповторних вражень почерпнули члени ансамблю під час відвідин місцевого музею імені Леона Величковського, вечірнього місцевого кінотеатру та після екскурсії в древнє та історичне місто Торунь.

Ця пам'ятна та змістовна поїздка в республіку Польща була найкращим чином організована священником УГКЦ Романом Наритником з Рожнятова, який зараз служить для української громади у місті Бидгощ.

Марія МИХАЙЛІВ, учасниця поїздки.

На світлині: вокальний ансамбль «Ектенія» в офісі віце-президента міста Бидгощ.

★ Служіння

«Ви, що у Христа христилися, у Христа одягнулися» (Гал. 3, 27)

Найважливіша і найнеобхідніша Тайна християнської віри — це святе хрещення. Ця свята Тайна установлена Богом: «*Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи: християчи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа*» (Мт. 28, 19), і конечно до спасіння (пор. ККЦ 1257). Наказ хрещення пригадує найперше хрещення Ісуса у Йордані. Приймаючи хрещення, особа публічно засвідчує акт віри.

Уже первісна Церква, йдучи за наукою Ісуса Христа та Апостолів, навчала, що через святе хрещення християнин наново духовно родиться. Святий Василій Великий каже: «Охрещений змінюється в думках, словах і ділах та по даній йому силі стає тим, з чого народився».

Від 1982 року теологія хрещення є предметом широкого екуменічного консенсусу. Однак на практиці ми бачимо, що сьогодні не усі християнські конфесії визнають важним хрещення в інших конфесіях. 21 лютого 2010 року Патріарх Київський Філарет надіслав до Московського Патріарха Кирила звернення з приводу повторного хрещення духовенством Московського Патріархату вірних, котрі прийняли хрещення в Київському патріархаті. У листі патріарх Філарет пише: «Майже рік тому, в попередню неділю Торжества Православ'я, за дорученням Священного Синоду УПЦ Київського Патріархату я звертався до Вашої Святості, а також до глави УПЦ (МП) митрополита Володимира і інших ієрархів з приводу практики так званого «повторного хрещення», якої дотримуються багато представників Московського Патріархату щодо хрещених в Київському Патріархаті». Оскільки жодної відповіді не поступило, а навіть навпаки, були випадки окремих архиєреїв, які виразили «більше обгрунтування у почутті неприязні до Київського Патріархату», тому патріарх Філарет знову звернувся зі зверненням, адже: «Практика «повторних хрещень» продовжується».

Підтвердженням цьому є кричущий випадок із загибеллю дворічного хлопчика у Запоріжжі, котрого священник УПЦ МП відмовився хоронити, посилаючись на те, що він був хрещений у церкві Київського патріархату. Патріарх Філарет у листі до московського патріарха аргументував і наголошував, щоб: «припинити практику «повторних хрещень», оскільки така практика — не що інше, як порушення догматів і канонів Христової Церкви, спотворення Символу Віри, більше того, — хула на Духа Святого. Адже ті, хто «повторно хрестять» вже хрещених в Київському Патріархаті, тим самим заперечують дію благодаті Святого Духа в тих, хто сповідує православному віру і прийняв хрещення згідно з приписами Православної Церкви».

Видавалося б, що це конфлікт між Московським і Київським патріархатами, однак практика показує, що не тільки. Нещодавно дівчина, що працювала у Росії, познайомилася із хлопцем росіянином і через певний час вирішили одружитися, але шлюб хочуть брати в Україні. Приїхавши в цьому році на Тернопільщину, наречений виявив бажання, щоб шлюб відбувся у Почаївській Лаврі, оскільки він — вірний московського патріархату. З цим питанням звернулися у Почаївську Лавру. Дізнавшись, що дівчина хрещена в УГКЦ, священники відповіли, що вінчання відбується лише в тому випадку, якщо наречена погодиться прийняти ще раз хрещення, але в православної церкві. Оскільки наречена відмовилася повторно хреститися, то тепер молоді шукають вихід із цієї ситуації.

Однак на Африканському континенті виклики у християн щодо хрещення цілком інші. Польський місіонер Адам Бродзік, з яким автор цієї статті разом навчалися у семінарії отців місіонерів Вербівців, поїхав на місійну працю на Мадагаскар. Щоб похристити дітей з десяти округів (а в кожному окрузі є біля семи сіл), доводиться зі ще одним

священником об'їжджати ці села і цілий тиждень провадити Богослужіння та приготування дітей і старших до хрещення. Однак не всюди можна доїхати автомобілем, тому багато часу займають піші прощі під пекучим сонцем. В катехизації допомагала одна сестра монахиня і одна катехитка. Коли отці сповідають, відправляють Богослужіння, а потім провадять адміністраційні записи, сестра і катехитка провадять катехизаційні науки для оглашених. Сплать місіонери найчастіше в хатках, зроблених з бананового листа, інколи люди запрошують місіонерів до своїх домів. Їдять місіонери три рази денно, але дуже ощадні щодо води, котру не можуть витратити через її брак. Після тижня побуту в одному селі, місіонери повертаються на два дні до свого монастиря, відпочивши і приготувавши усе необхідне, вирушають в інше село.

На Різдво, 24 грудня 2017 року, на Мадагаскарі на 5 округів було 4 священники, котрі служили у центральних, тобто більших, селах. В загальному було 500 осіб до хрещення. В центральній парафії за один раз охрестили 120 осіб, по інших віддалених парафіях — по 30. Святування Різдва і хрещення розпочинали святкувати від 23 грудня.

Місіонер пише, що дві години їхали автомобілем, а потім 7 годин пішки добиралися до села через гори, води, болота. Назустріч виходили діти і допомагали нести речі, а в дорозі цілий час співали пісні, що додавало натхнення. В селі вже всі чекали. Привітання місіонера, співи і установлення програми. Трохи освіжившись, біля 17 год. одночасно обід і вечеря, а по певному часі — Свята Літургія. Після Літургії люди хочуть розмовляти, а місіонери хоч втомлені, однак півгодини присвячують, щоб вислухати людей.

Новий день розпочинається зі сповіді, що триває дві години, в той час сестра-монахиня провадить катехизу для батьків дітей, які мають прийняти хрещення, а семінарист з людьми

повторює пісні до Літургії. Літургія урочиста, бо має відбутися хрещення і шлюб. У подружній стан прийнято вступати в старшому віці. Церемонія шлюбу викликає радість, бо слова шлюбної присяги дуже довгі, що веселить присутніх. Після Літургії трохи відпочинку. Після обіду — катехиза, сповідь, бо щораз з інших околиць приходять люди.

Вечірня Різдвяна Літургія. Все святково прикрашене: шопка, пальми, бананові дерева. Довгі поздоровлення, оплески, після Літургії кожне село і група співають пісні з представленнями. Наступного дня Літургія розпочинається дуже раненько, щоб зберегтися від пекучого сонця. Привітання, діалоги і 32 дітей, що мають бути охрещені, починають плакати. Мікрофону нема, а потрібно говорити, щоб усі чули. Після проповіді починається обряд хрещення. Потрібно вважати з іменами, бо родичі мають досить цікаві власні пропозиції. Після надання імен — одягання в білу одягу, вручення запаленої свічки, після чого священник може сісти відпочити, а церемонія продовжується танцями і складанням грошей на тацу. Після Літургії в знак пошани місіонера відбувається святковий обід та відпочинок. Ввечері перед будинком, де зупинився місіонер, чоловіки, жінки і молодь демонструють традиційні танці й пісні. Це триває біля трьох годин. Опісля — розмови й прощання, бо вранці о 5.30 місіонери вирушають на інші села. Як на завершення мій друг-місіонер Адам написав: красиво то все, але дуже втомлює. Наступна велика подорож за таким самим графіком відбулася 14 січня.

Усі ми — християни, але як віддалені один від одного. Один Христос — наш Батько, але в яких різних світах ми живемо. Чи сьогодні ми, як місіонери на Мадагаскарі, трудимось, щоб привести до Христа нових осіб, чи радше шукаємо, як фарисеї, правил, щоб себе оправдати?!

На завершення хочу повторити слова Хосе Прадо Флореса: «На початку життя Церкви охрещували тільки навернених. Сьогодні слід навертати до Христа людей охрещених».

о. Григорій-Мар'ян ДЖАЛА,
Місійне Згромадження Святого
Апостола Андрія

★ З життя парафій

Колядують на радість та втіху старунські діти

Різдво Христове — це подія, яка завжди дивує та вражає весь християнський світ. Якимось особливим чекають на різдвяні свята діти. Радіє душа кожного старунця, коли від хати й до хати ходять маленькі колядники. Це дійство завжди скликає людей з далеких світів до батьківської хати та рідної церковці, щоб відчувати радість, тепло та втіху від народження маленького Дитяти.

Старунські традиції завжди вражали своїм колоритом. Ось йдуть «три царі» у вишиванках, підперезані крайками, у високих царських шапках і дзвінко лунає «Бог предвічний нам народився», а там уже чекають інші маленькі колядники з зіркою та шопкою і дзвінко колядують. Щічки червоні від холоду, руки замерзли, але зупини-

ти колядників неможливо, адже вони несуть радісну звістку.

В храмі Вознесіння Господнього отець Василь Гоголь започаткував

конкурс «Кращий колядник» серед дітей. Після Богослужіння на свято Василія Великого церкву заповнили дитячі колядки та віншування. Дівчатка

та хлопчики з дитячою щирістю прославляли народженого Христа. В конкурсі взяли участь найменші колядники, «Вертеп» і колядки під акордеон. Виступило дуже багато колядників, а всі присутні в храмі дружньо допомагали їм, адже ці колядки зігривали душі й серця кожного і подумки повертали у дитинство.

Визначити найкращого колядника було дуже важко, адже кожен із них старався і був найкращим, тому всі отримали з рук отця-пароха грамоту, а також для учасників конкурсу буде організована поїздка на «Синьогору».

Тому ми, парафіяни церкви Вознесіння Господнього, щиро дякуємо нашому отцю Василю Гоголю за таке прекрасне дійство, а також за щире дитячу колядку, яка зіграла наші серця.

Парафіяни храму
Вознесіння Господнього

★ Віра і марновірство

Йорданська вода

як символ святого для християнина, чи мікстура від всіх бід

Ось ми і відсвяткували третє з циклу Різдвяних свят та й одне з найбільших свят у житті християнина — Йордан. Ще з самого ранку до церков потягнулись люди з красиво вбраними збанками та глечиками, щоб зачерпнути святої йорданської води.

Символізм освяченої води на Йордан особливий. Молитва та благодать Божа дають їй особливі властивості, які не можна виміряти за допомогою жодних хімічних чи фізичних приладів. Відомо, що освячена в ці дні вода не псується впродовж тривалого часу, навіть через роки. Однак, зовсім не в цьому полягають її дивовижні, надприродні властивості. Головне — що вона має в собі особливу цілющу, живильну силу.

Проте... Чомусь у нашого народу до кожного великого церковного свята влітаються, мов той будяк, зовсім нецерковні традиції, а то й забобони. Чи не доводилось вам спостерігати, яка не відбувається штовханина за щойно освяченою водою? Адаже кажуть, що хто першим зачерпне свяченої води, то... І тут народна творчість дає волю

фантазії, приписуючи цій воді зверхмагічні властивості. А чи не доводилось вам спостерігати, як приходять за освяченою водою з 5-літровими цистернами? Не знаю, для чого цим людям йорданської води в таких кількостях.

Нерідко священики розповідають, як, освячуючи воду та людей, їм дають зауваження, що «замало покропив», нібито кількість крапель свяченої води, які впадуть на нас, визначать наш рівень святості.

Інтернет переповнений різними «вказівками», що можна, а чого не можна робити до Йордану. Колись вважалося, що до Йордану жінці не можна було ходити по воду до криниці чи річки, бо ще неосвячені води повні

всілякої «нечисті». Тому по воду мали ходити лише чоловіки. А в одному з таких горе-порадників прочитала: «Після Хрещення не можна гадати, інакше «перегадаєш» долю в гіршу сторону». Перепрошую, а до Водохреща можна?!

Один із забобонів, пов'язаний із днем Богоявлення, — це народне вірування, що під час купання в ополонці після освячення в ній води Бог прощає людині всі її гріхи за весь рік. Звичайно, це не так. По-перше, купання людини в крижаній воді — неймовірно небезпечне. Людина може захворіти, простудитися, померти від переохолодження чи потонути. Годі вже говорити, що від купання в ополонці жоден гріх людині проститися не може. Гріхи прощаються іншим способом — під час Сповіді та Причастя, а також в міру нашого духовного вдосконалення й виправлення. Якщо ж людина до церкви не ходить, на Літургії не була, до Сповіді не приступала, то всі її надії на прощення та оздоровлення — марні.

Вода після освячення не змінює своєї формули, залишається H₂O. Але змінюється її суть. У народі кажуть: «Вип'ю водички, стану святим». Однак, щоб стати святим, потрібно перестати грішити. А от вживання з вірою свяченої води — допомога людині на цьому шляху.

Підготувала Віра БІЛА.

★ 3 архівних джерел

Чернець-караїм Андрій Абрагамович

Коли нам до рук потрапила стаття-подяка, написана родичами після похорону нотаря Галича Лева Гузара (часопис «Діло» №102 від 09.08.1923 р.), нас вразив не той факт, що ховало його більше десяти священиків греко-католицького та латинського обрядів, а те, що у переліку імен священнослужителів був о. Абрагамович Чину Студитів з Унева. Якщо цей чернець приїхав до Галича на похорон такої відомої людини, отже він мав до цього міста якесь відношення.

З історії Галича та приміського села Залуква відомо, що тут здавна проживала родина караїмів Абрагамовичів. Найвідомішим представником цієї родини був караїмський поет Захарія Абрагамович. Знаємо також, що окремі представники цієї родини вихрестилися у 1904 році, коли до Галича приїжджав Митрополит Андрей Шептицький. Чи мало це якесь відношення до особистості, яка нас зацікавила? Пошук відповіді на це питання призвів до написання цієї статті. Але ще більше спонукало нас зацікавитись його біографією про те, що в одній із згадок про о. Абрагамовича було написано, що «брак докладніших відомостей не дозволяє встановити місць душпастирської праці цього ченця». Ми розуміли, що його ім'я не може бути забутий, а тому залучили увесь відомий нам ресурс, щоб його життєпис не був «білою плямою» в історії життя Студитського уставу та минулого краю.

Отець Андрій-Адам Абрагамович народився у 1879 році у караїмській родині у селі Залуква коло Галича.

У сім років вихрестився. Але чому вирішив стати ченцем, встановити поки що не вдалося. Про його навчання та перші роки духовної праці інформації немає. Більше відомостей знаходимо з початку ХХ століття, коли він виїхав з місією до Боснії та Герцеговини.

У 1908 році у Камениці (Боснія) ченці-студити заснували монастир Йосифа Обручника. У 1909 році тут було побудовано дерев'яну церкву, яку освятив Андрей Шептицький. Саме у цьому монастирі з 1909 по 1913 рр. проживав ієромонах Андрій Абрагамович. Паралельно у 1910 році він доїжджав також у поселення Дев'ятина (Боснія) разом із ченцем-студитом Йосафатом Ковальчуком. Вони тут також заснували парафію, яку два роки очолював Андрій Абрагамович. Пізніше, у травні 1911 р., сюди прибув священик Ю. Колодій, який працював після ієромонаха А. Абрагамовича і перебував тут до 1923 року.

Однією з проблем на українських поселеннях у Боснії та Герцеговині було те, що у школах не викладалися предмети рідною мовою. Виправити ситуацію намагалися ченці-студити, які 1909 р. організували навчання дітей у с. Камениці. До цієї школи ходило 30 учнів і їх навчав щоденно по дві години ієромонах А. Абрагамович. Можна тільки подивуватися тому, що чернець, за походженням караїм, навчав українців Боснії нашої мови. Таку ж школу студити заснували і у селі Деветіна. Початок Першої світової війни перешкодив навчання у цих школах. Ще однією перешкодою для душпастирства ченців була значна віддаленість українських поселень одне від одного. Священики долали величезні відстані, щоб відбувати релігійні практики.

Після повернення у Галичину о. Андрій Абрагамович перебував в Унівській лаврі. Зрештою, звідси він прибув на похорон Л. Гузара до Галича. Припускаємо, що у цьому монастирі він перебував до середини 30-их років ХХ століття.

Наприкінці серпня 1935 року з благословення митрополита Андрея Шептицького та ігумена Климентія Шептицького, а також за згодою владики Григорія Хомишина, зі Святоуспенської Унівської лаври приїхало в село Дору двоє студитів, щоб заснувати тут монастир. Це були ієромонах Андрій-Адам Абрагамович та брат Созонтій Телішевський. У жовтні до них долучився ще брат Петро Чучман. Від цього часу розпочалася нова сторінка в історії студитського чернецтва на Гуцульщині. Перші ченці замешкали в одному з будинків, який радо віддала родина Кокорудзів. Іванна Кокорудз радо допомагала ченцям, які прибули з Унева. Ченці працювали у своєму невеликому господарстві. На кінець 1935 року в монастирі вже проживало 7 монахів.

Андрій Абрагамович, який мав уже великий досвід по організації чернечих осідків, пробув у Дорі не більше року. Як повідомляли «Архиепархіальні вісті» у 1936 році Абрагамович Андрій, ЧС ТС, став завідателем у с. Коростові Скільського деканату («Діло» №231 від 14.10.1936 р.).

Пізніше доля занесла отця-студита А. Абрагамовича на Лемківщину. Там він перебував до сумнозвісної операції «Вісла». У червні 1947 року його було заарештовано польською владою і поміщено у концентраційному таборі Явожно. Обставини арешту й ув'язнення о. А. Абрагамовича були такими. На приход-

стві у Флоринці Грибівського деканату заквартирувало польське військо, яке робило облави. Отець Андрій був свідком катування невинних людей. Навесні 1947 року виселяли сусідні села: Ставищу, Снітницю і Брунари, а виселенців гнали через Флоринку. Отець Андрій брав освячену воду та кропило, йшов на дорогу, якою гнали депортованих, і кропив їх, бо вони йшли в незнане.

У червні прийшла черга на Флоринку, де отець працював із 1942 року. Тут його заарештували й ув'язнили. Свідки-в'язні розповідали, що його там страшно мучили. Ходив одягнений у подертій рясі. Часто брали його до лазні й там під сильним струменем води кидали ним від стіни до стіни й сміялися: «My siebie nauczytu jak się kropi banderowców» (ми тебе навчимо, як кропити бандерівців).

В таборі Явожно отець Абрагамович перебував з 16 липня 1947 р. до 12 грудня 1948 р. Після звільнення з табору о. А. Абрагамович перебрався до Закопаного на Калатівки, правдоподібно до оо. Бернардинів. Пізніше, на думку окремих дослідників, він знайшов притулок у Перемишлі в римо-католицькому монастирі Камедулів. Там він у 1959 році помер і був похований.

Як бачимо, доля подарувала йому непросте, але змістовне життя. Коли у караїмській сім'ї, які сповідували юдаїзм, народився хлопчик, ніхто і подумати не міг, що з нього виросте чернець греко-католицької Церкви, який за неї покладе своє життя. Тому цю статтю, як ніяку іншу, можна завершити словами: «На все у нашому житті є воля Божа».

Іван ДРАБЧУК,
співробітник Національного заповідника «Давній Галич».

* Поради лікаря

Грип та його профілактика

Грип — гостра інфекційна хвороба з періодичним епідемічним поширенням, яка спричиняється кількома серологічними типами вірусів (А, В і С) із групи мікрівірусів та характеризується ураженням дихальних шляхів з вираженими інтоксикацією і гарячкою.

Джерелом інфекції є хвора людина. Особливо небезпечні особи з легким перебігом хвороби, бо вони продовжують активний спосіб життя і розносять вірус грипу. Хворий на грип небезпечний для оточуючих з перших годин хвороби.

З крапельного слизу під час кашлю та чхання збудник викидається на відстань до 3-3,5 метрів. Зараження можливе також через предмети домашнього вжитку (рушник, посуд, дверні ручки).

Першими ознаками захворювання є запалення слизової носа, горла, ротової порожнини, верхніх дихальних шляхів, відчуття закладеності в носі, горлі, біль, сухий кашель, охриплість голосу, чхання. Слизові виділяють велику кількість рідини з носової порожнини. Нежить, погане самопочуття, ломота в усьому тілі. Підвищується температура тіла. Але респіраторні захворювання можуть проходити і без підвищення температури. При грипі температура тіла висока, головний біль, біль у м'язах, відчуття різкої слабкості всього організму.

Масовість захворювання пояснюється легким шляхом передачі інфекції, коротким інкубаційним періодом, нетривалим імунітетом та мінливістю збудника.

Найчастіші ускладнення грипу — пневмонії, бронхіти, а також гайморити, фронтити, етмоїдити, отити, тонзиліти. Після перенесеного грипу у хворих можуть загострюватися хронічні

захворювання: ревматизм, гломерулонефрит, гепатохолецистит.

Важливим заходом запобігання поширення грипу є раннє виявлення хворого та його ізоляція.

Вірус грипу небезпечний, але не всесильний. Можна легко уникнути зараження грипом навіть під час епідемії, якщо дотримуватись кількох простих правил:

- Уникати скупчень людей — аби зменшити вірогідність контактів із хворими людьми.

- Користуватися одноразовими масками при необхідності — щоб захистити себе чи оточуючих від зараження.

- Регулярно провітрювати приміщення і робити вологе прибирання.

- Повноцінно харчуватися, висипатися, уникати перевтоми — для підвищення опірної здатності організму.

- Мати чисті руки — інфекція потрапляє в організм через рот, ніс та очі, яких ви час від часу торкаєтесь руками. Тими ж руками ви тримаєте гроші чи тримаєтесь за поручні, де кілька годин зберігаються в активному стані віруси і бактерії, що залишились від дотиків рук інших людей.

- Користуватися лише одноразовими паперовими серветками і рушниками — як після миття рук, так і для того, щоб прикрити обличчя під час кашлю, а також при нежиті.

Щорічна вакцинація є ефективним засобом для захисту організму від вірусів грипу. Найкращий час для проведення вакцинації — напередодні грипозного сезону (у вересні-жовтні). Якщо такої можливості не було, то вакцинуватися можна і впродовж усього сезону.

Владислава МАЛИК,
лікар-терапевт.

Паломницький відділ «Байдюк-тур» запрошує в паломництва:

Меджугор'є в часі Великого посту: 26.02 — 03.03.18 р. — 26.03 — 31.03.18 р.

Меджугор'є «Травень — місяць Богородиці» — 29.04 — 04.05.18.

Меджугор'є «Підготовка до посту» (2 дні на морі) — 30.05 — 04.06.18.

Меджугор'є «Річниця Об'явлень» з відпочинком на Адріатиці (2 дні) — 23.06 — 30.06.18.

Святині Польщі (Ченстохово, Краків-Лагевники, Кальварія) — 16-19.02.18р. — 13-16.04.18 р.

Звертайтеся за тел.: 099-230-70-07; 063-230-70-07.

Дякуємо за підтримку

Редакція газети «Нова Зоря» на чолі з головним редактором о. Йосафатом Бойком, ВС висловлює щиро серdecьну подяку своїм читачам, небайдужим християнам, які постійно підтримують наш греко-католицький часопис, складаючи свої щирі пожертви на розвиток газети.

Зокрема, п. Василю КОСТИВУ — за річну передплату десяти примірників газети «Нова Зоря» для потребувачих; п. Марії КОЦУР з м. Івано-Франківська; п. Володимиру КУРИЛЮКУ із с. Ямниці; п. Ксенії ВЛАДИЦІ із с. Пуків Рогатинського деканату; п. Ярослав ГУГЛЯК з м. Калуш; п. Зоряні КУЛЬЧИЦЬКІЙ з м. Івано-Франківська; п. Ользі із с. Шевченкове Долинського р-ну.

Молимося за всіх наших добродійців, благаючи у Всемогутнього Творця, щоб примножив Вам сили й здоров'я та рясно наділив своїми ласками.

Ласкаво просимо Вас: заохочуйте своїх рідних, сусідів, знайомих передплатити часопис на 2018 рік. Передплатний індекс — 30072.

Дякуємо всім, хто є друзями «Нової Зорі»!

* Вітаємо!

***

Із 40-річчям від дня народження

о. Михайла ДЗУЛЯ

вітають о. Ярослав Жолоб, церковний комітет, спільноти УМХ та «Матері в молитві», діти недільної катехитичної школи та всі парафіяни.

Дякуємо Господеві, що покликав Вас, отче, на служіння і привів до Крилоського Успенського храму. Ми вдячні Вам за науку, яку подаєте з великою лагідністю, щирістю і розумінням. Особливо радіємо, що засіваєте у дитячі серця любов до Бога, до ближніх, до навколишнього середовища.

Молитовно бажаємо Вам міцного здоров'я, радості, щастя, миру і достатку. Нехай по життєвій дорозі Вас супроводжує Святий Дух, кожна справу благословить Господь, а Матір Божа, що прослави-

лась у Крилоській іконі, огортає своїм святим омофором. Довгих Вам років життя та плідної праці в Божому винограднику.

***

Колектив видавництва «Нова Зоря» щиро серdecьно вітає із 70-річчям від дня народження Народного артиста України, головного балетмейстера

академічного Гуцульського ансамблю пісні і танцю «Гуцулія»

Івана Васильовича КУРИЛЮКА.

Хай Господь дарує Вам міцне здоров'я та щедре благословення у всіх добрих починаннях. Щоб бажання творити добро ніколи не полишало Ваше серце. Щиро зичимо Вам ще довгі роки залишатись таким енергійним та оптимістичним. Добра, всіляких гараздів Вам і родині на довгий вік, на многі літа!

* Посміхнись!

«Поради» фарисея до «доброї сповіді»

Масте труднощі із сповіддю? Не ви одні? Головне — не впадати у відчай і у різні крайнощі! Головне — жити так, щоб всім було добре, а особливо — вам! Прислухайтесь до моїх порад і вам буде добре, як мені.

✓ Перед сповіддю не думайте про свої гріхи — це може вас принизити, краще подумайте про свої досягнення, або взагалі ні про що не думайте.

✓ На сповіді почніть з того, що ви дуже часто ходите до церкви і молитесь, що ви дуже добра людина і живе практично без гріхів.

✓ Не забудьте згадати, що постійно робите пожертву на церкву.

✓ Коли священик буде незадоволений з цього, зробіть йому комплімент. Наприклад, що ви любите слухати його проповіді, вам подобається як він веде службу.

✓ Коли буде наполягати на тому, щоб ви говорили про гріхи замість вашої хвалби, пробачте це йому, і почніть розповідати про проблеми інших людей, говоріть у деталях, затаючи час.

✓ Завжди наголошуйте про те, що причина зла є в інших, а ви через них мусите так тяжко страждати.

✓ Кілька раз порівняйте себе з іншими і при цьому покажіть себе у кращому світлі. Коби всі були такі, як ви. Правда?

✓ І все ж, коли він далі буде наполягати, щоб ви визнали свої провини перед Богом, то скажіть, применшуючи, кілька недосконалостей, але завжди зі словами: «мабуть» зробив, «може» це вчинила чи «здається» таке подумалось. І ніяких конкретностей — усе має бути загальною.

✓ Коли ви зауважите, що священик змучиться і важко зітхне із незадоволенням, то не зволікайте, а відразу скажіть про те, що ви каєтесь у своїх гріхах і скоро почніть шептати «митареvu молитву».

✓ Бажано молитву говорити із покривленим виразом обличчя та видушити сльозу, тому над цим слід вдома попрацювати старанно. Це діло практики.

✓ Уявіть собі, що коли ви встанете після сповіді, всі глибоко вам повірять, що ви щиро висповідались. Це ж так приємно.

✓ Зітхніть і отримайте полегшу, що ваш обов'язок ви виконали. Дурниця як ви це виконали, головне — завжди почувайтесь праві!

З повагою — ваш Фарисей.

P.S. Сподіваюсь, ви мене впізнали. Я люблю бути у кожній лицемірній совісті.

о. Віталій ТАРАСЕНКО
м. Генуя (Італія)

Обсяг 1,95 ум. друк. аркуш.
Виходить щотижня

Газета віддрукована офсетним способом
Видруковано видавництвом «А-Прінт»,
м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28
тел. (0352) 52 27 37, (067) 350 17 94
a-print.com.ua. Зам. № 253.

Головний редактор —
о. Йосафат БОЙКО, ВС
Заступник головного редактора —
о. Іван СТЕФУРАК
Літературний редактор та макетування —
Людмила ІВАНОТЧАК
Дизайн та верстка —
Оксана МИКИЦЕЙ та Микола ІВАНОТЧАК

Ідентифікаційний код 13641226
Розрах. рахунок редакції: 2600202239794
ПАТ «Кредобанк» м. Івано-Франківськ
МФО 325365
Адреса редакції: 76018
м. Івано-Франківськ, площа А. Міцкевича, 5
телефони: (0342) 52-73-48, 2-54-49;
факс 55-24-45
http://novazorya.if.ua
e-mail: gazeta.nova.zorya@gmail.com

1926
1991
2018

НОВА ЗОРЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

Видання Івано-Франківської Архієпархії УГКЦ
Індекс 30072 реєстр. № КВ 112 від 28.09.1993 р.

Роздільна ціна примірника 7 грн. Наступне число «Нової Зорі» вийде 1 лютого